

Ekonomске nevolje potiču odljev mozgova u Litvi

U obiteljskom stanu iz sovjetskog razdoblja Robertas Yla sprema se na oproštaj. Torba mu je puna darova, ali raspoloženje je tmurno i tiho. Njegova majka suspreže suze. Ovo je bio tek kratak posjet domovini. Proteklih deset godina živi sa ženom i djecom u Dublinu, u Irskoj.

„Nisam mogao zamisliti ostanak u Litvi, rad za crkavicu. Time ne bih mogao uzdržavati obitelj. Pelene i vlažne maramice su skupe. Hrana za djecu je skupa.”

2010. emigriralo je rekordnih 80 000 Litavaca. 2011. dodatnih 54 300 napustilo je zemlju. Možda se ne čini mnogo, ali to je 1,5 % stanovništva, a 60 % onih koji su otišli bilo je u dobi od 15 do 34 godine. Litavsko gospodarstvo kreće se jednako sporo kao smrznuta rijeka Neris u glavnom gradu Vilniusu. BDP je 2009. pao za zabrinjavajućih 15 %. Lani je stopa nezaposlenosti premašila 17 %. No optimistični premijer najavljuje brojne projekte kojima će se obrazovani Litavci potaknuti na povratak u domovinu. Takav primjer je Litavski klub u Londonu koji ljudima pomaže pronaći posao u Litvi. Dobro su obrazovani, imaju iskustvo rada u međunarodnim poduzećima i vraćaju se i donose sa sobom ono što je potrebno za razvoj Litve.

Neznanstvena anketa u obližnjem kafiću pokazala je da postoje različita mišljenja:

„Želim postići nešto važno, a to ovdje ne mogu ostvariti.”

Drugi nisu tako pesimistični:

„Volim svoju zemlju. Ne vjerujem da se u drugim zemljama živi bolje nego u Litvi.”

Emigracija ima i svoje pozitivne strane: bolje kvalifikacije, ključno međunarodno iskustvo. Litavci koji žive u inozemstvu poslali su 2010. svojim obiteljima više od 1,5 milijardi dolara. Negativne posljedice ne mogu se izbjeći. Posljednji gospodarski pokazatelji dosta su dobri. Izgledi za budućnost Litve obećavaju. No potrajat će dok se zemlja u potpunosti ne oporavi. Robertas i desetine tisuća najpametnijih i najboljih Litavaca nisu spremni čekati.